

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 szeptember 15. csütörtök.

VI. ÉVFOLYAM, 214. SZAM.

Uj tanév uj feladatai

A tanügyi reform második iskolaéve rövidesen megnyílik. Újabb hatalmas feladatok elé állnak átszervezett, új alapokra helyezett iskoláink. Gazdasági fejlődésünk gyors üteme, első Állami Tervünk teljesítése és a további Állami Terveink előkészítése az iskoláktól is megköveteli a fokozott politikai és tudományos munkát, ugyanakkor a feladatok teljesítésének eszközeit is megadja.

A tudatlanságban, sötétségben tartó burzsoá ideológia iskoláinkban is elvesztette lételemlékeit, s a dolgozó nép tanuló ifjai a Szovjetunió által tört útra, a szocializmus útjára léptek.

Az új iskolai év előkészítése, az iskolák nagy fontosságának mértékében, mindenütt folyamatban van, s igen sok nehézséget — úgy a tanulókat, mint a tanárokat — érint, valamint az oktatás technikai szükségleteit illetően — sikerült elhárítani és kiküszöbölni.

Egyik legnagyobb eredményként könyvelhetjük el a tankönyvekkel kapcsolatos intézkedést. Egyszerűsített tankönyvek jelentek és jelennek meg, egységes árban, országunk minden iskolája számára. Mintegy hétmillió tankönyv — köztük mintegy háromnegyedmillió magyar — kerül forgalomba ebben az iskolai évben.

Gondoskodás történt a tantestület politikai és ideológiai színvonalának emeléséről is, ami szintén nélkülözhetetlenül szükséges, a valóban tudományos oktatás szempontjából. A tantestület nagyrésze a szakmai átképzés útján megtette az első lépést a ICD tanfolyamokon.

A szakiskolák növendékei, valamint a műgyémek hallgatói a nyár folyamán, szakjuknak megfelelően, országunk gyáraiban és üzemiben vagy a vállalatok és intézmények irodáiban dolgoztak, a munkások és tisztviselők mellett, s ezzel elméleti tudásukat gyakorlati munkához kapcsolták.

A Román Munkáspárt szervezeteinek támogatásával s a tantestület egyrészenek bevonásával az Ifjúmunkás Szövetség számos egyetemi és középiskolai központban szervezett felvételi és pótvizsgára előkészítő tanfolyamokat.

Az elmúlt években helyenként nehézségeket okozott a főiskolai hallgatók számára a túlzó feltöltöttség. A Közoktatásügyi Minisztérium jelenleg az egyetemeken és egyes főiskolák órarendjének egyensúlyba hozásán dolgozik, oly módon, hogy az előadott anyag elmélyítésére megfelelő idő álljon a hallgatók rendelkezésére.

Az iskolák kijavítása, új iskolahelyiségek, otthonok, internátusok, kantinok, műhelyek és laboratóriumok berendezése folyamatban van. Az iskolák nagyrészen tervszerűen folyik a tűzifával való ellátás. Kolozsvár több iskolájába bevezették a gázt.

Mindezek ellenére, különösen, ami a technikai részre vonatkozik, az új iskolai év megnyitására s a tanításnak minél jobb körülmények közötti lefolyására vonatkozó előkészületekben helyenként komoly hiányosságok tapasztalhatók. Az elő-

A RNK állandó békevédelmi bizottságának felhívása a béke nemzetközi napja megünneplésének előkészítésére

ELVTÁRSÁK ÉS TESTVÉREK, NŐK, FÉRFIAK, FIATALOK!

A világ minden részének sokszázmillió egyszerű és becsületes dolgozója egyre nagyobb határozottsággal nyílvánítja elszánt akarát, hogy megvédik a békét.

A háborús uszítók ördögi tervei elleni harc egyre nagyobb tömegeket von maga köré. Ezt mutatta a Páris-prágai béke híveinek világkongresszusa, amelyeken több mint hétszázmillió ember képviselője vett részt, ezt mutatta a Szovjetunióban megrendezett béke híveinek konferenciája, a Szakszervezeti Világszövetség kongresszusa, az Ifjúsági Világkongresszusa.

A Szovjetunió, a népi demokratikus államok, az angol-amerikai imperializmus járma alatt, az Egyesült Államokban, Angliában, Franciaországban, Olaszországban, Görögország hegységeiben és a gyarmatokban élő népek harca mindenütt egyre nagyobb lendületet vesz az emberiség legértékesebb javának, a békének kivédéséért.

A békéért harcoló erőknek ez a megnövekedése és megerősödése igazolja azt, hogy mennyire bölcsék a nagy Sztálin szavai: „Még túlságosan élénken élnek a népek emlékezetében a legutóbbi háború borzalmai és túlságosan nagyok a béke mellett álló társadalmi erők, hogy Churchill tanítványai a támadásban legyőzhessék őket és új háború felé irányíthassák a dolgokat.”

Nincs a világon olyan nép, amely a háborút óhajtja. A háborút, az imperialisták, a nagy bankárok, az angolai és amerikai, valamint egyéb országok fegyvergyárosai kívánják. Ezek megrémültek attól a válságtól, amelyben nemzetgazdaságuk van, a Marshall-terv meghívásától, a dolgozóknak és a leigázott népeknek az imperialista rabság elleni makacs harcától. Hitlerhez hasonlóan, ők arról álmodoznak, hogy háborúval az egész emberiséget térdre kényszerítik és rabságba döntik az összes népeket.

A háborút a nép elnyomói és kifosztói, a gyárosok, a földbirtokok, bankárok akarják, akiket országunkban és a többi népi demokratikus államban a nép elűzött a hatalomtól. Ezek az elnyomók abban a

reményben ringatják magukat, hogy eljőhet a háború és ez újból lehetőséget ad nekik arra, hogy a dolgozók munkájából éljenek. Ezért ezek készek feláldozni az ország függetlenségét, a nép szabadságát, százezrek életét.

A béke ellenségeivel szemben azonban ott áll azoknak a népeknek számtalan serege, amelyek készek harccal megvédeni a békét.

A béke erői szilárdságának igazolására és azért, hogy az angol-amerikai háborúra uszító imperialistáknak kemény figyelmeztetést adjon, a béke hívei világkongresszusának állandó bizottsága elhatározta, hogy október 2-án megrendezi a „Béke harcának nemzetközi napját”. Ezen a napon a földgömb minden sarkában a férfiak és nők milliói a békéért tüntetnek.

A RNK állandó békevédelmi bizottsága felhívja az egész dolgozó népet, hogy vegyenek részt az október második alkalmából országunkban rendezendő béketüntetésekben.

Országunk dolgozói a jólétet és a boldog jövőt építik. Az az út, amelyen a Román Munkáspárt vezet az országot, hazánk, a Román Népköztársaság felvirágzásának útja.

Népiünk a békét kívánó nép és elszánt arra, hogy a jövőben is tevékenyen vegyen részt a békéért és béke biztosításáért folyó harcban. Minden dolgozó, minden anya, aki szívén viseli gyermekeinek életét, minden ifjú, akinek a jövő szélesre tárt kapukat jelent, minden ember, aki még emlékezetében tartja az elmúlt háború borzalmaikat, minden állampolgár, akinek kedves országunk függetlensége, — október 2-án mindannyian mutassuk meg azt, hogy akik a békéért harcolnak, legyőzhetetlen erőt képviselnek.

A béke erői növekednek és erősödnek, élükön halad a legyőzhetetlen erő, a nagy Sztálin által vezetett Szovjetunió.

Az egész világ békeszerető népeivel együtt harcoljunk azért, hogy meghusítsuk az új háborúra uszító gyilkos terveit. Meggyerjük a békéért folyó harcot, amely a létért és boldog életért való küzdelem.

A RNK ÁLLANDÓ BÉKEVÉDELMI BIZOTTSÁGA

Ujabb 11 kollektív gazdaság alakult

Az ország különböző vidékein szeptember 11-én, vasárnap, a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a kormány a dolgozó földművesek kérésére megengedte, hogy 11 községben kollektív gazdaságok létesüljenek.

Az ujonnan megalakult tizenegy kollektív gazdaság a következő: Madarász (Bihar megye), Prisacanca (Mehedinti megye), Cotofeni din Fata (Dolj megye), Belitori (Teleorman megye), Paicu (Ifov megye), Osmanu (Braila megye), Padurani és Calinesti (Putna megye), Roscati (Falcu megye), Sütmege (Torda megye) és végül Szilágytő (Szamos megye).

Az új kollektív gazdaságok közül különösen nagy figyelmet érdemel a biharmegyei Madarász községben alakult kollektív gazdaság, amelynek tagjai a falu majdnem valamennyi szegény- és középföldművese. Ez a kollektív gazdaság nemcsak a tagok száma szerint, hanem a gazdaság tulajdonában levő

földterület szempontjából is az ország legnagyobb kollektív gazdasága.

Amint az eddig létrejött kollektív gazdaságok, ugyanúgy ez az újabb tizenegy is az osztályellenesség, a zsirosparasztok ellen vívott kíméletlen harc tüzeiben jött létre. A kollektív gazdaságok tagjai önkéntesen és bizalommal léptek a munkásbizottság által mutatott útra — az egyedüli útra, amely a kulák kizsákmányolás és a nyomor felszámolásához vezet. Az új kollektív gazdaságok tagjai számíthatnak a munkásosztály állandó segítségére, amely traktorok, válogatott vetőmagvak rendelkezésre bocsátásából — ahol szükség mutatkozik — hitelekkel, mezőgazdasági szakemberek kiküldéséből és egyéb jelentős segítségéből áll.

Példaként áll előttünk a szovjet kolhozparasztok munkája, amelynek munkamódszerét el kell sajátítani és olyképpen kell

alkalmazni, hogy már az elkövetkező őszi vetési kampányban hasznukra válják.

Az új kollektív gazdaságok nyugodt és gondtalan életet és

bőséget biztosítanak majd tagjaik számára, két évig pedig teljes adómentességben részesülnek.

Megalakult az Orvostudományi Tanács

Az egészségügyi minisztériumban szeptember 10-én, szombaton, az Orvostudományi Tanács megtartotta első alakuló ülését, amelyen Marza Vasile dr. egészségügyi miniszter és Salajan Leontin egészségügyi miniszter helyettes is megjelentek.

Az Orvostudományi Tanács irányítja, megszervezi és ellenőrzi a tudományos kutatóintézetek, a tanintézetek és az egészségügyi intézetek működését. Tevékenységében szorosan együttműködik a RNK Akadémiájának orvostudományi szakosztályával és az orvostudományi egyesülettel. Másik feladata tisztázni az egészségügy terén az újításokat és felfedezéseket, hogy azokat megvizsgálja, jóváhagyja és gyakorlatilag megvalósítsa.

Az alakuló ülésen megválasztották az orvostudományi tanács vezetőjét és ügyvezető munkája elvégzésére egy állandó bizottságot, amelyeknek tagjai munkájukkal kitünt orvosok.

szítő munka aláértékelése, másrészt bürokratizmus, hanyagság s az osztályharcos szellem hiánya akadályozzák a munkát egyes helyeken. Előfordulnak még egészségtelen helyiségekben elhelyezett iskolák, hiányosságok a tanfelszerelésre vonatkozó intézkedések. Magukat a tanfelszerelést előállító üzemeket sem támogatják kellő mértékben, a helyesirányú törekvéseket általában elégtelenek a helyi kezdeményezések. Ezeket, s az egyes helyeken előforduló más természetű hibákat sürgősen ki kell küszöbölni, hogy az iskolák minél jobb körülmények között kezdhessek meg működésüket. A javítási munkálatokat, új

épületeket sürgősen be kell fejezni, biztosítani kell a faellátást. Olyan helyeken, ahol a tanulók nagy száma miatt az iskolahelyiségek hiánya okoz gondot — mint Kolozsváron is — fel kell kutatni minden az iskola céljaira alkalmas helyiséget. Az iskolák szervezeti megfelelő segítséget kapnak ezen a téren a Román Munkáspárt szervezetétől s az ideglenes bizottságoktól.

Mintthogy egyes iskolák csak meghatározott számú növendéket vehetnek fel, az IMSz szervezeteknek s a tömegszervezeteknek oda kell hatniuk, hogy a tanulók főleg olyan szakokat válasszanak, amelyeken érezhe-

tő a káderhiány.

Az egyes könyvtárak és szövetkezetek használjanak fel minden rendelkezésükre álló eszközt — különleges kirakatok stb. — a tankönyvek minél nagyobb mértékben terjesztésére.

A tantestületek közelebb kellő közönséget az iskola könyvtárainak új, tudományos és szépirodalmi művekkel való felszerelése, valamint a könyvtár meglévő könyvtárgyának állandó selejtezése.

A Magyar Népi Szövetség helyi szervezeteivel mozgósítsanak minden rendelkezésükre álló erőt, s kapcsolódjanak bele a RMP vezető tanfelkészítési munkába. A Román Munká-

párt szervezetének támogatásával fel kell használni a még rendelkezésre álló időt, az összes lehetőségeket és helyi adottságokat arra, hogy az iskolák minél kedvezőbb körülmények között nyílthassanak meg. Különös gondot kell fordítani az iskolákra, minden erővel rajta kell lenni, hogy iskoláink feladatuk magaslátán állhassanak, teljes mértékben szolgálhassanak az Ifjúság szocialista hazaszeretletben és a proletár nemzetközség szellemében való nevelésének magasabb célját, s a tudomány fegyverével vertelessen fel őket a szocializmus építéséért folyó harcban.

A budapesti államügyészség vádirata a Rajk László és társai elleni bűnügyben

Pénteken, folyó hó 16-án kezdődik Rajk László és társai elleni bűnügy tárgyalása a budapesti Népbíróság előtt. Az államügyészség vádirata a következők ellen emel vádat:

1. Rajk László, született 1909 március 8-án Székelyudvarhelyen, egyetemi képzettségű tanár, volt külügyminiszter.
2. Pálffy György, született 1909 szeptember 16-án Temeváron, Ludovica Akadémiai végzettségű volt altábornagy.
3. Brankov Lázár, született 1912 július 17-én Starij Becejejen, jogi egyetemet végzett, volt jugoszláv követségi tanácsos.
4. Dr. Szőnyi Tibor, született Budapesten 1903 december 31-én, orvos, volt országgyűlési képviselő.
5. Szalai András, született 1917 február 6-án Pécsen, műegyetemet végzett tisztviselő.
6. Ognjenovics Milán, született 1916 június 9-én Sárokon, realgimnáziumot végzett, tisztviselő.
7. Korondi Béla, született 1914 augusztus 16-án Erzsébetvároson, Ludovica Akadémiát végzett, volt rendőrezredes.
8. Justus Pál, született 1905 április 7-én Pécsen, egyetemet végzett, volt országgyűlési képviselő, a Magyar Rádió volt alelnöke.

Rajk László bűnlajstroma

A vádirat ezután a következőkben sorolja fel Rajk bűnait:

A) Rajk László született 1909-ben Székelyudvarhelyen. Rajk Lászlót 1931-ben kommunista röpiratokkal kapcsolatban a rendőrség Budapesten őrizetbe vette. Miután írásban kötelezte magát, hogy besúgó lesz, sógora, Bokor Lajos rendőrkapitány közbelépésére szabadlábra került. Ettől az időtől kezdve, mint rendőri besúgó és provokátor működött az egyetemen; 1932-ben lebuktatta Schöpflin Gyulát, Ott Károlyt és társait, 1933-ban Birki Agnóst, Széll Jenőt és csoportjukat, 1934-ben a rendőrség az építómunkások köré küldte. Az építómunkások között ebben az időben erős volt a kommunista szervezet. 1935-ben Rajk provokációja következtében egy építómunkás sztrájkjal kapcsolatban 200 letartóztatás történt.

Ezután Rajk egyidőre eltűnt: a rendőrség Csehországiába küldte, hogy a magyar kommunisták külföldi kapcsolatait

kémlelje ki. A spanyol polgárháború kitörése után Rajk a magyar titkosrendőrségtől azt a feladatot kapta, hogy utazzon Spanyolországba, jelentse: a felszabadító háborúban ki vesz részt a magyar kommunisták közül s egyben igyekezzen a Rákosi-zászlóaljban bomlasztó tevékenységet kifejteni. Rajk e provokációs és trockista működése Spanyolországban gyanút keltett. Vizsgálat indult ellene; minden funkció viselésétől eltiltották, majd kizárták a Pártból. A spanyol szabadságharc veresége előtt Franciaországba szökött, ahol a saint-cyprieni, gursi, verneti internálótáborokban megismerkedett a külföldi kémszervezetek jugoszláv ügynökeivel, akik — mint Bebler, Koszta-Nagy, Gosznjak, Maszlarics, Mrázovics stb. — Rajkhoz hasonlóan Spanyolországban, vagy később az internálótáborokban folytatták provokációikat.

Rajk összeköttetésbe lép a Gestapoval

E táborokba beépültek a francia, az amerikai kémszervezetek és a Gestapo. Egy napon megjelent Rajknál Noel H. Field, az „Office of Strategic Service” (OSS) nevű amerikai kémszervezet egyik svájci vezetője és közölte vele, hogy felettésem külön utasítására haza kívánja segíteni. Vernetbe érkezett egy német küldöttség is, melynek vezetője, egy Gestapo-örnag, hívatta Rajkot és közölte vele, hogy Magyarországra küldi „munkára”.

Rajk hazaérkezése után azonnal jelentkezett a politikai rendőrségen régi főnökénél, Hain Péternél. Szalasi későbbi rendőrkapitányánál. Rajk erről így vall:

„Elmondtam neki mindent, amit Spanyolországban és Franciaországban megtudtam. Hain közölte velem, hogy a Gestapo tiszt az ő kérésére segített rajtam”.

Hain utasítására Rajk, akinek külföldi üzemeit nem ismerték itthon, bekapcsolta a földalatti kommunista mozgalomba Gayer Imre provokátort. Gayer besugása alapján elfogták és kivé-

gezték Schönherz Zoltánt, a Kommunista Párt titkárát, s meggyilkolták Rózsa Ferencet.

Rajkot, hogy le ne lepleződjék, ugyancsak letartóztatták, de csak hathónapl fogházra ítélték. 1944 decemberében a nyilas katonai nyomozók másokkal együtt, Rajkot is letartóztatták és 1945 márciusában Sopronkőhidán katonai bíróság elé került. A tárgyalás ügyésze, dr. Jánosi Ferenc erről ezt vallja:

„A tárgyalás során Rajk László védekezéséppen előadta, hogy a rendőrséggel régóta kapcsolatban áll, melynek nem egy esetben komoly szolgálatot teljesített”.

A zárt tárgyaláson megjelent és Rajk László érdekében közbelépett bátyja, Rajk Endre nyilas államtitkár. Rajkot felmentették, ügyét áttették a polgári bírósághoz, mely később már Bajországra szabadlábra helyezte Rajkot; négy vádlott társát azonban kivégezték.

Rajk László tehát a Horthy-rendőrség és a Gestapo besugója és provokátora volt: ezzel háborús és népellenes bűntette követte el.

Rajk Tito-klikkjének kémkedik

B) 1945 május végén Rajk László visszatért Magyarországra. Multját sikerült ellepleznie és megjárta a sokat üldözött a spanyol harcokban megégett kommunista szerepét. A Magyar Kommunista Párt nagybudapesti titkára, országgyűlési képviselő, belügyminiszter, majd külügyminiszter lett. Természetesen folytatta régi tevékenységét. Erre vonatkozólag vallomásaiban beismeri:

„Allandóan és rendszeresen tájékoztattam az amerikai hírszerzőket a Belügyminisztérium, majd később a Külügyminisztéri-

um minden kérdéséről”.

Az amerikai kémkedés Magyarországon egyre inkább a külföldi felderítés jugoszláv kémek, toltá előtérbe. Aljasul viszályozva azzal a testvéri rokonosnival, melyet a magyar demokrácia a jugoszláv dolgozó néppel szemben táplált. Tito diplomáciai képviselője és egyéb hivatalos küldöttől attól a pillanattól kezdve, hogy 1945 elején Magyarországra tették lábukat, a legnagyobb mértékben építették ki kémhálózatukat. Elsősorban Rajk Lászlót állították szolgálatukba, akinek rendőrségi

és kém-multját ismerték. Rajk készséggel adta Csicml ezredesnek, a jugoszláv katonai bizottság vezetőjének, Mrázovics jugoszláv követnek, Brankov követségi ügyvivőnek és a hozzáforduló jugoszláv kémek hosszú sorának a legkülönbözőbb információkat. A bizalmas adatokat, melyeket mint miniszter, a magyar viszonyokról, a Szovjet Hadseregéről, a szovjet diplomáciai testületről, stb. megtudott, a jugoszláv kémeknek adta át. Adta például a Nagy Ferenc-féle összeesküvés felderítése közben a nyomozat aktáit a jugoszláv kémeknek, akik ezt rögtön továbbították az amerikai követségre. Államtitkárát, dr. Szehenyi Endrét utasította, hogy a jugoszláv kémek által követelt minden bizalmas adatot szolgáltatson ki. A jugoszláv kémszolgálat utasítására maga mellé vette, mint belügyminiszteri sajtófőnököt. Cseresznyés Sándor kémét, akiről tudta, hogy azelőtt az angol felderítésnél dolgozott, s aki közte és a jugoszláv követségen működő kémek között az összeköttetést megkönnyítette.

Rajk László, mint miniszter és az országgyűlés tagja, tehát közhivatalnok, hivatali megbízásával visszaélve, a magyar állam érdekeit súlyosan veszélyeztető titkokat közölt idegen hatalmakkal, ami által kémkedés, hűtlenség bűntettét követte el.

C) A jugoszláv kémek előtérbenyomulása azzal függött össze, hogy a felszabadult Jugoszláviában a Rajkhoz hasonló amerikai kémek, provokátorok és trockisták — akik közül a Gestapo 1941-ben, Rajkkal egyidőben, csak a francia táborokból kém munkára vagy 150-ét küldött haza — jutottak uralomra. Ezek a kémek képezték Tito közvetlen körének zömét és rendszeresen szorították vissza a jugoszláv partizánok becsületes, a néphez hű elemeit. E sikeren felbuzdulva, az amerikai imperialisták nem kisebb célt tűztek maguk elé, mint hogy a népi demokrácia országait Titoék segítségével a maguk oldalára állítsák. Rajk erről így vall:

„Rankovics jugoszláv belügyminiszter egyenesen megmondta nekem, hogy a népi demokrácia államok Jugoszláviával és Titoval az élükön kell, hogy egyesüljenek”.

E cél elérésére a jugoszláv, az amerikai és egyéb kémszervezetek teljes erejükkel támogatták Rajkot, 1946 novemberében alárendelték neki dr. Szőnyi Tibort, aki Svájcban az OSS nevű amerikai kémszervezet vezetőjének, Allan Dullesnek utasítására az ottani magyar trockista emigránsokból kémcsoportot szervezett. Ezt a kémcsoportot Tito svájci és franciaországi ügynökei segítségével Dulles 1944-45. telén amerikai hadi repülőgépen Belgrádon át, mint jugoszláv titkai bizottságot, Magyarországra, a Szovjet Hadsereg háttába dobta. Rajkhoz kapcsolták a jugoszláv felderítőket 1946 nyarán Pálffy Györgyöt, Horthy hadseregének fasiszta tisztjét, Pálffy, aki saját bevallása szerint 1945 nyara óta beszerzett jugoszláv kém volt, megjárta a kommunista tisztet; fokozatosan altábornagy a határőrség parancsnoka, majd a honvédelmi miniszter helyettese lett. E cinkostárnak segítségével Rajk széleskörű elágazó szervezetet hozott létre. Ahová csak lehetett, magas állásokba juttatta az imperialisták ügynökeit, főleg volt trockistákat, provokátorokat, kémeket. Így jutott a rendőrség és a külügyminisztérium vezető állásába Szász Béla, az angol Intelligence Service Dél-Amerikából hazaküldött kém. Major Frigyes, a „CIC” amerikai kémszervezet ügynöke, Marschall László, a francia „2-leme Buerau” kémét, a rendőrség politikai nevelésével bízták meg; a trockista Oszkó Gyula és Mátyás László rendőrezredesek let-

tek. A politikai rendőrségbe Rajk beépítette dr. Beck Jánost, Ráth Károlyt, Kovács Ferencet, Kálcsics Józsefet és más régi kémbarátait. Korondy Béla volt csendőrszázados mint csendőrezredes kapta azt a megbízatást, hogy volt csendőrökből, horthysta tisztből különleges belügyi készülségi zászlóaljat szervezzen.

Pálffy ugyanakkor a honvédséget rakta meg fasiszta horthysta tisztekkel, Szőnyi pedig az államapparátusban, a gazdasági posztokon és a Kommunista Pártban igyekezett ügynökeit elhelyezni. A népi demokrácia híveit, különösen a munkásokat és a parasztokat Rajk és kémbandája rendszeresen kizorították a rendőrségből a hadsereg-

ből, az államapparátusból; ugyanakkor kiszabadították az internálótáborokból az odakerült kémeket és provokátorokat.

Politikai téren is nagy aktivitást fejtenek ki. Rajk felesége lett a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének főtitkára. A Népi Kollégiumok Országos Szövetségén keresztül, melyet Rajk a Belügyminisztérium alapjaiból bőven támogatott, kiterjesztették befolyásukat a diákok, az ifjúság egy részére. Rajk, mint „tisztelbeli építómunkás” az Építómunkások Szakszervezetén keresztül megkísérelte befolyását a szakszervezetekre is kiterjeszteni. Rajk lett a Magyar-Jugoszláv Társaság elnöke, stb., stb.

A kémszervezet kiépítése

A Rajk-féle szervezkedés mellett a jugoszlávok saját külön kémszervezeteiket is kiépítették. Visszaélve a magyar népi demokrácia bizalmával, beépültek nemcsak az állami szervekbe, de a politikai pártokba, gazdasági intézményekbe, társadalmi egyesületekbe is. Szervezetük olyan szerteágazónak és jelentősnek látszott, hogy Rajkra és bandájára támaszkodva, 1947 őszén már irányt vettek a magyar népi demokrácia megdöntésére. Brankov Lázár, a jugoszláv követség volt ügyvivője, erről a következőket vallja:

„Kémhálózatunk lassanként átfogta az államapparátus valamennyi ágát, a hadsereget és a rendőrséget. Ugyanaz a kémhálózat 1945-től kezdve benyomult a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt vezetőségébe is, valamint számos társadalmi és politikai szervezet vezetőségébe. Az államapparátusban, valamint a hadseregben lévő kémhálózat segítségével a jugoszláv kormány Magyarországon területén nagyarányú kémtevékenységet folytatott a magyar kormány ellen. Ez tette lehetővé, hogy Rankovics jugoszláv belügyminiszter Tito tervei szerint konkrét intézkedéseket tehetett a kémhálózatot keresztül a magyar kormány megdöntésére, Magyarország államrendjének megváltoztatására”.

E terv végrehajtásának előkészületi szolgálta Tito magyarországi látogatása 1947 decemberében. Ez a látogatás — mely sokban hasonlított egy hódító bevonulásához Budapestre — a jugoszláv vezetők gondosan előkészített tervei szerint történt és az volt a célja, hogy Tito, valamint Jugoszlávia tekintélyét Magyarországon megnövelje, mint ahogy Rajkék és jugoszláv cinkosaik általában arra törekedtek, hogy megpróbálják Titót mesterségesen népszerűsíteni és a Szovjetunió hatalmas népszerűségét csökkenteni. Budapesti látogatásáról visszatérve, Tito Kelebián, a jugoszláv határ közelében vadászat ürügye alatt egy napot tartózkodott. Vonatján utazott Rajk belügyminiszter is, aki már előzőleg ismételt tárgyalást Titoval és a jugoszláv vezetőkkel, Kelebia állomáson, Tito vonatán, Rankovics jugoszláv belügyminiszter magához kérte Rajkot. Brankov tolmácsolásával közölte vele a tennivalókat.

„A terv — mondotta Rajk vallomása szerint Rankovics — abban áll, hogy észrevétlenül, a szomszéd államok kormányainak éberségét kijátszva, Belgrád központtal fokozatosan Jugoszlávia köré tömörítsék a népi demokrácia országokat”.

Ennek előkészítését szolgálta az úgynevezett Balkáni Szakszervezeti Szövetség, a Balkáni Sportszövetség, a Balkáni Ifjúsági Szövetség, a Balkáni Nőszövetség, stb., melyeknek központja mind Belgrádban volt. A magyar belpolitika vonatkozásában Rankovics utasította Rajkot, hogy:

„Orientáldjék a nacionalista, sovintista elemekre a hadseregben, a rendőrségen, az államapparátusban, a kispárti erőkre a városokban, de különösen a falun”.

sait, mely szerint Rajk arra vegyen irányt, hogy likvidálja a magyar állam és a Kommunista Párt jelenlegi vezetőit, s hogy ennek megtörténte után Magyarország vezetését Rajk vegye kezébe. Rajk ezt a megbízatást vállalta és fokozta tevékenységét.

1948 március óta azonban szaporodtak a jelek, melyek azt mutatják, hogy a jugoszláv-amerikai tervek kezdnek lelepleződni. Mint a Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagja, Rajk értesült arról, hogy a Tájékoztató Iroda leleplezni készül Titoék árulását. Erről a készülődésről Rajk folyamatosan értesítette Titoékat. A Tájékoztató Iroda határozatának nyilvánosságárahozatala leleplezte és meg is húsította Titoék tervét. Ezért Titoék közölték Rajkkal, hogy a változott helyzetnek megfelelő új taktika kidolgozására Rajknak titkos találkozást kell létrehoznia Rankovicsal, a jugoszláv belügyminiszterrel. Ez a találkozás 1948 október elején Klein Antal, horthysta földbirtokos. Paks melletti vadászterületén létre is jött. A magyar határrendőrség parancsnokának, Pálffy György segítségével, Rankovics két kísérőjével együtt illegálisan átkelt a határon és találkozott Rajkkal, akinek Mrázovics budapesti jugoszláv követ és szeretője, Parisznyás Györgyi, paksi tanítónő kalauzolták a találkozást színhelyére. A megbeszélés, mely egy csőszházban folyt le, két és fél óráig tartott.

Rankovics közölte Rajkkal az új tervet, melyre vonatkozólag aláírta, hogy az Tito személyes munkájának eredménye és rajta kívül csak Gyilasz és Kardelj ismeri. Közölte, hogy a Tájékoztató Iroda határozata után a régi célok megvalósítása érdekében új utakra kell térni. Közölte Tito „lángeszű” tervét arvonatkozóság, hogy hogyan fogja fokozatosan a jugoszláv népet a Szovjetunió ellen fordítani és hogyan viszi át e népet a nyugati imperialisták táborába és egyben, hogy hogyan szándékozik megnövelni a népi demokrácia államok reakciós erőit és biztosítani szervezeti összetartását s hogyan akarja őket az imperialisták oldalára, a Szovjetunió ellen állítani.

„Tito — mondotta Rankovics — e cél megvalósítására az új helyzetben három feladatot jelölt meg. Először Jugoszlávia népének mozgósítását a Szovjetunió ellen. Másodszor a népi demokrácia államok szovjetellenes erőinek növelését és szervezett összefogását. Harmadszor, felhasználni a nemzetközi kérdésekben a Szovjetunió és az angol-amerikai államok közötti nézeteltéréseket. Az utóbbi esetben nekünk a Szovjetunióval szemben, a nyugati nagyhatalmakra kell támaszkodnunk... Tito lángeszűen megoldotta ezt a problémát, kidolgozott egy tervet, mely szerint a jugoszláv nép szovjetbarát hangulatát fokozatosan likvidálni lehet”.

Ennek a tervnek lényegét kifejtve, Rajk azt vallja:

„Ennek a lángeszű tervnek alapvető elve — amint Ranko-

(Folytatás a harmadik oldalon.)

vics velem közölte — a következők: először csak bírálatot illetik a Komintern harcait, utána a határozatot ígárolomnak minősítik, de ebben a periódusban még semmiesetre sem bírálják a Szovjetuniót és vezetőit. Ellenkezőleg, ebben a szakaszban kiemeik a Szovjetunió iránti barátságot... Utána — folytatta Rankovics — mi fokozatosan, de egyre erőteljesebben arról kezdünk beszélni, hogy a Szovjetunióra hárul a felelősség azért, hogy nem tudjuk megvalósítani a jugoszláv öt éves tervet és ezzel kapcsolatban a szocialista építés terveit és különösen őket tesszük felelőssé azért, hogy nem tudjuk megvalósítani a néptömegek életszínvonalának beígért növekedését. Ez a propaganda kétségkívül nagyon hatásos lesz — jelentette ki Rankovics — ennek segítségével a mi népünknek a Szovjetunió iránt táplált barátsága gyűlöletté alakul át... Tito számításai szerint — mondotta Rankovics — ez a propaganda a mi néptömegeink előtt egyengeti az utat annak igazolására, hogy Tito miért orientálódik a nyugati nagyhatalmak felé, ahelyett, hogy a Szovjetunióra vevő az irányt.

Magyarországra vonatkozólag, Rajk vallomása szerint:

„Tito a legközelebbi időkben éles kampányt kezd a magyar kormány és az állam vezetői ellen. Rákost revizionizmussal fogják megvádolni és azzal, hogy vezetése alatt a magyar kormány Jugoszláviától el akarja szakítani a magyarok területet. Miután ilyen módon ellentéteket keltenek, a magyar és jugoszláv nép között, a megfelelő pillanaban ezt a kérdést a jugoszláv parlamentben felvetik. Ezt az akcióit határincidensek fogják követni, amelyekért Jugoszlávia Magyarországot teszi majd felelőssé.”

Ezek a határincidensek a Rankovics által kifejtett terv szerint azt a célt szolgálták volna, hogy Jugoszláviának formális ürügyet szolgáltatassanak erőszakos katonai beavatkozásra Magyarország ellen, a magyar terület egy részének fegyveres megszállására. Ez a beavatkozás akkor történt volna meg, amikor a Szovjetunió valamilyen nemzetközi bonyodalommal kapcsolatban el lett volna foglalva. A fegyveres katonai akció egy részét képezte volna a jugoszláv hadsereg magyar egyenruhába öltözött részének átrobása a határon, valamint az angol és amerikai megállási övezetekben őrszolgálatot, ugyancsak magyar egyenruhás csendőrök, nyilasok és horthysták Jugoszlávia területén történő átvonulása Magyarországra.

Megvárják nyitni a vezető magyar minisztereket

A tervhez tartozott a magyar kormány egyes minisztereinek, elsősorban Rákosi Mátyásnak, Farkas Mihálynak és Gerő Ernőnek „fizikai megsemmisítése”.

Rankovics az aggodalmaskodó Rajkot megnyugtatta, hogy nekik nagy gyakorlatuk van e téren:

„Tito ellenségei közül jónéhányan beszélhetnének azokról a módszerekről, melyekkel Tito és ő (Rankovics) ellenségeiket eltüntetik.”

Rankovics azt javasolta Rajknak, hogy a magyar kormány vezető minisztereinek meggyilkolását Pálffy és a hadseregben lévő emberel vegyék magukra.

„Gondolkozzanak — mondta Rankovics — ennek a likvidálásnak a változatain, éppedig úgy, hogy egyiknél valamilyen szerencsétlenséget okozzának, a másikat pedig öngyilkosságot, a harmadikat hirtelen betegségben halna meg, vagy pedig megölnék őket a lakóhelyükön és később megfélemlített magyarokat adnának, például, hogy azokban közben lötték le őket.”

Rankovics befejezésül közölte Tito utasításait és feltételeit:

„A jugoszláv segítség az új magyar kormányra olyan természetes kötelezettségeket ró Jugoszláviával szemben, amelyek nem képezhetik vita tárgyát. A magyar kül- és belpolitikai kérdéseket, melyeket én és Rob Anton irányítottunk, valamint a honvédség kérdéseit, mind összhangba kell hozni Jugoszlávia érdekeivel. Másodsor: a magyar iparnak a jugoszláv gazdasági tervek végrehajtására áldozatot kell hoznia.”

Rankovics közölte utasításait az új kormányra vonatkozólag. Az új kormány miniszterelnöke Rajk László, belügyminisztere Rob An-

ton (a jugoszláv kémiszolgálat, UDB egyik magyarországi vezetője), hadügyminiszter Pálffy György jugoszláv kém. Rankovics hozzátette:

„Titonak nem lesz kifogása az ellen, ha az eljövendő kormányban résztvesznek a Szociáldemokrata Párt nyugatra menekült vezetői és több személy Nagy Ferenc köréből.”

A politikai utasítások között szerepelt az a követelés is, hogy Rajk támaszkodjon Horthy és Szálasi híveire, a katolikus reakcióra, a kulákokra és az utóbbival kapcsolatban hangsúlyozza ki Jugoszlávia példáját, ahol „Tito nem folytat harcot a ku-

látság ellen”. Végül közölte Rankovics, hogy a kormány fegyveres megdöntésére saját katonai szakértőjét bocsátja majd rendelkezésére.

Rajk László vállalta Tito utasításainak végrehajtását. Budapestre érkezése után megbizta Pálffy Györgyöt, hogy a Köztársaság megdöntésére tegye meg a hadseregen belül a megfelelő fegyveres előkészületeket. Pálffy, aki saját külön vonalán már értesülve volt a Rankovics által közölt tervről, jelentette Rajknak, hogy az előkészületeket már megkezdte és ismertette vele a fegyveres fellépés tervének részleteit.

Rajk László hasonlóképpen utasította Szónyi Tibort, hogy ugyancsak tegye meg az előkészületeit, készítsen elő pártkonferenciát, melynek feladata lett volna a Magyar Dolgozók Pártját Rajk vezetésére alá helyezni. Rankovics a maga részéről két pribékjét, Joanovicsot és Jojkicsot, két politikai gyilkoságokban jártas egyént, mint jugoszláv diplomatákat Magyarországra küldte. Azzal a feladattal bízta meg őket, hogy Rákosi Mátyás miniszterelnökkel tárgyaljanak meggyilkolását előkészítsék.

(Folyt. a köv. számunkban.)

Versenyre hívták Szilágy megye Állami Gazdaságait a krasznai Állami Gazdaság dolgozói

Az Állami Gazdaságok dolgozói egyéni munkaversenyeket is szerveznek

KRASZNA. — (Kiküldött munkatársunktól.) Az Állami Gazdaság dolgozói, az ország többi dolgozóhoz hasonlóan, augusztus 23 napját munkaverseny szervezésével ünnepelték és jelentős munkateredményeket értek el. A felszabadulás ünnepének tiszteletére megfogadták, hogy eddig elért jelentős munkateredményeiket tovább fokozzák. Ezért munkaversenyre hívták ki Szilágy megye valamennyi Állami Gazdaságának dolgozóit. A verseny kettős: a krasznai Állami Gazdaság a megye a többi Állami Gazdasággal csoportversenyt, míg dolgozói a többi dolgozókkal egyéni versenyt szerveznek, amelynek időtartama augusztus 23-tól november 7-ig tart, a Nagy Szocialista Forradalom 32-ik évfordulójának napjait és célja annak méltó megünneplése.

A krasznai Állami Gazdaság mezőgazdasági- és gyümölcsészeti osztályairól többen egyéni

versenyre hívták ki Szilágy megye Állami Gazdaságaiban dolgozó szaktársaikat. Így, a gyümölcsészeti osztályról Papp Sándor vancellér, a megye valamennyi állami szőlőszőlőnek dolgozóival versenyzik és célja: szakszerű kezeléssel minél több bort termelni. Tóth Dezső, aki ugyancsak ennek az osztálynak dolgozója, arra vállalkozott a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére és méltó megünneplésére, a gazdaság egész gyümölcstermését idejére leszállítani és szakszerűen tárolni. A mezőgazdasági osztály dolgozói közül Papp Mihály fejőmester a megyei Állami Gazdaságok fejőmestereivel a termelés mennyiségi fokozásáért és a tisztaság biztosításáért versenyez, míg Szilágyi Sándor arra vállalkozott, hogy a krasznai Állami Gazdaság zöldségtermelését szakszerűen tárolja.

Az egyéni versenyben részt vesznek az Állami Gazdaság gép- és javítóműhely osztályainak dolgozói is. Sfarlea Danila gépész a megyei Állami Gazdaságok cséplőgépekezelőit hívta ki versenyre. A verseny célkitűzése: a napi cséplési mennyiség felemelése, anélkül, hogy a gépek munkaközben megállának, továbbá a holtidő kiküszöbölése. Adám János élmunkás, a gép- osztály vezetője, fogadalmat tett, hogy az Állami Gazdaság valamennyi gépét úgy javítja ki, hogy munkaközben a kényszerleállást és a holtidőt kiküszöbölje. Elhatározta azt is, hogy az őszi szántási munkálatokra a gépeket kellő időre használható állapotba hozza. Ugyanennek az osztálynak dolgozója Birta Imre Kovács, aki a megye többi Állami Gazdaságainak kovácsaival versenyez. Vállalta, hogy a kézi és igásállatok által vontatott gépeket az őszi munkálatokra

kijavítja és az állatokat időre megvasalja. Szabó Sándor és Pausan Ioan kerekesek, hasonló szellemben hívták ki a megye valamennyi állami gazdaságának kerekeseit.

A krasznai Állami Gazdaság dolgozóinak versenyfelhívása példaadó. Újabb munkavállalásuk egyrészt az Állami Gazdaságok termelékenységét, másrészt tovább lendíti az ország közép- és szegényparaszt tömegeit az Állami Terv megvalósításáért folytatott harcban. A krasznai Állami Gazdaság dolgozóira büszkéek az ország dolgozó földművesei, akik példaképülnek tekintik az Állami Gazdaságok dolgozóinak munkáját és eredményeit. A versenyfelhívást nemcsak a megye többi Állami Gazdaságainak a dolgozói teszik magukévá, hanem valamennyi dolgozó földműves, mert a cél közös: építeni országunkban a szocializmust.

Brazília népe sohasem fog harcolni a Szovjetunió, a béke és népek szabadságának védőbástyája ellen!

— hangsúlyozta a brazíliai kiküldött az amerikai békekongresszuson

NEWYORK. — (Agerpres.) Az amerikai földrészek közötti békekongresszus záróülésén Pablo Neruda világrú költő is beszédet mondott, melyben többek között ezeket mondotta:

— Nemrégén két nagyhatalom két chilei polgárt meghívott, hogy országukat meglátogassák. Az Egyesült Államok egy chilei tábornokot hívott meg, hogy részt vegyen az amerikai hadsereg hadgyakorlatán. A Szovjetunió meghívott engem, hogy vegyek részt Puskín születésének 150-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. Ez a két tény élesen rávilágít a mai nemzetközi helyzetre.

A továbbiakban Pablo Neruda rámutatott arra, hogyha valakinek sikerül a dollárüggyönny mögé behatolni és látogatást tenni az Egyesült Államokban, ez csak egy tábornok lehet, aki tanulmányozni

akarja a tömegek megsemmisítésének összes módjait.

Másrészt, aki a hazugság függvényen keresztül harcol, melyet a reakció a Szovjetunió köré akar vonni, láthatja, hogy a Szovjetunió minden vonatkozásban tiszteletben tartja az emberi kultúra összes megnyilvánulásait.

Frankel amerikai kiküldött elítélte az amerikai kommunista vezetőket ellen rendezett pert és rámutatott arra, hogy mind a new-yorki per, mind pedig a peckskilli fasista támadás, része annak a megfélemlítési kampánynak, melynek az a célja, hogy az amerikai néppel elfogadtassa a kormány háborús politikáját.

Johnson, az Amerikai Kommunista Párt nevelési osztályának vezetője, a perbe fogott amerikai kommunista vezetők nevében üdvözölte a kongresszust.

Paul Eluard, világhírű francia

költő, a Békekongresszus Állandó Bizottsága nevében köszöntötte a kongresszust. Pedro Pomar brazíliai kiküldött rámutatott a brazíliai demokratikus erőknek a béke érdekében kifejtett bátor harcára.

— A brazíliai nép sohasem vesz részt egy más nép elleni támadó háborúban. A brazíliai nép sohasem fog harcolni a Szovjetunió, a béke és a népek szabadságának szilárd védőbástyája ellen!

A kongresszus során felszólt

Ernesto argentin, Pedro Colonel paraguayi, Ramon Jurada panamai kiküldött.

A kongresszus záróülésén hanglемеzről közvetítették Paul Robeson üzenetét, aki nem vehetett részt a kongresszuson. Hasonlóképpen meghallgatták Henry Wallace üzenetét is, aki üzenetében többek ezeket mondotta: „A világ népei nem szüntetik be a békéért folytatott harcot, mindaddig, amíg ez nem válik valósággá.”

Újabb rendelkezések az adóamnesztia törvény alkalmazásáról

A pénzügyminisztérium újabb körrendeletet küldött a pénzügyi ügyosztályoknak az adóhátralékok törlesztéséről és csökkentéséről

szóló 258 számú törvény alkalmazásával kapcsolatban.

A pénzügyminisztérium körrendelete értelmében, teljes összegében elengedik a tisztviselők és nyugdíjasok olyan lakóházas ingatlanának adóhátralékait, amelyben a lakbérleti törvény értelmében maga a tulajdonos lakik és a lakás egy részét hatóságilag igénybevétték. A körrendelet tehát a hatósági igénybevétel (rekvizitáció) nem tekinti a háztulajdonos és a bérlő között fennálló bérleti viszonyt.

A kisiparosok és szabadfogalkozásúak tekintetében a körrendelet csak a jövőbeli adó törlesztéséről vagy csökkentéséről intézkedik. Eszerint a kisiparosok forgalmi adó, valamint árú-készlet, adó- és bélyegilleték hátralékait nem engedik el.

A „Scântela-Napja” megszervezésénél tevékenyen részt vessz a MNSz

KOLOZSVAR. — A RMP központi sajtószerveinek, a Scântelanak legális megjelenése öt éves évfordulója alkalmából országsszerte rendezendő „Scântela Nap” előkészítő munkálatában, valamint az ünnepségek megszervezésében jelentős feladat hárul a Magyar Népi Szövetség szervezeteire is. A MNSz-szervezetek ezt a munkát a Román Munkáspárt irányításával végzik.

A Kolozsváron folyó előkészületekbe jelentős mértékben bekapcsolódott a Magyar Népi Szövetség kolozsvégi szervezete. A Magyar Népi Szövetségre eső feladatok sikeres elvégzéséért munkatervet készített a megyei szervezet. A munkaterv szerint a MNSz kerületi szervezeteinek utacsportfeladói és utacafeladói feladatokra a „Scântela Nap” jelentőségét és megszervezését a tagok mozgósítását az ünnepségekre. Az utacafeladók mozgósítják a tagokat, hogyminél nagyobb létszámmal vegyenek részt szeptember 24-én a Diákhasban tartandó gyűlésen, valamint a szeptember 25-i népgyűlésen. Az utacafeladók házról-házra járva végzik munkájukat.

A „Scântela Nap” tiszteletére rendezett falujátság-verseny látogatására nagyszámu MNSz-tagot mozgósítanak az utacafeladók. Közvetlen kapcsolat révén ismertetik a tagokkal a falujátságok szerepét és fontosságát népi demokratikus rendszerünkben.

A „Scântela Nap” megszervezésének előkészületeiről s a falujátság-verseny megtekintésére mozgósított MNSz-tagok létszámáról a körzetfelelősök hetenként kétszeri jelentést készítenek a kerületi titkároknak.

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet, Telefon 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér, 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk száma: 40.623.

11 x 1

Csábító jelenség van hivatalosan a December 30-utca-ban járókélő férfiak pillantásait. Már tudnunk ama férfiakét, akik könnyen csábulnak. A türelem az egyik fényképezési műterem kirakatában szemlélhető. Ebből bizonyára már ki is találta az olvasó, hogy miről van szó: Igen, egy női fényképéről. Azaz, pontosabban: egy nő tizenegy fényképeről.

Nagy, aranyozott rámaik keretei közé szorítva, színes és szintelenül, előlnézetből és hátulnézetből, felcsavart és leengedett hajjal, alulról felfele és felülről lefele mosolyog ránk. A kirakat jórészt betöltő nagy, festett fényképekhez úgy dörögölnek a kisebbek, mint valami jókák a szülőanyjukhoz. Szanaszét mostohafiókák csatangolnak.

Akad elvéve más kép is — de nyilvánvaló, hogy ekkora konkurencia mellett ezek eltörpülnek. Legfeljebb egy másik női képet említhetnénk fel, minthogy sikerült elérnie 2 példányszámot.

Tévedések elkerülése céljából közöljük azon meggyőződésünket, mely szerint a hölgy nyilván nem érné meg valamelyik gyárban. Máskülönben az ilyen „népszerűsítés” még akkor is — enyhén szólva — túlzottnak tartanánk.

Valószínűbbnek látszik, hogy a felvétel, a mester életének nagy műve, s mint ilyen, föltétlenül szükséges 11 példányban tenni közszemlére. Az is lehet, hogy számára ez „dokumentációs anyag”.

Más természetű tévedések elkerülése végett azt is közöljük, hogy jelen soraink nem a népszerűsítés célját szolgálják.

O. L.

SZOLGÁLTATÁS GYÓGYSZERTÁRAK:

SZEPTEMBER 14-ÉN, SZERDÁN:

1. számú állami gyógyszer-tár (volt Goina dr.) Szabadság-tér 34 szám, 3. számú állami gyógyszer-tár (volt Hygea) Széchenyi-tér 32 szám, 7. számú állami gyógyszer-tár (volt Pasteur) Trefort-utca 18 szám, 8. számú állami gyógyszer-tár (volt Kigyó) Budai Nagy Antal-utca 55 szám.

A NYÁRI SZÜNIDŐ ALATT Szatmáron önkéntes munkával tizenkét tanár és tanító 117 elemi és középiskolai tanulót készítette elő a javító vizsgálatra. A tanulók legnagyobb része sikerrel tette le a javító vizsgát és csak 17 tanulót utasítottak osztályismétlésre. Az önkéntes munkavállalás megszervezésében Ferenczi Gyula igazgató-tanító járt az élen, de valamennyien derekasan kivették részüket a közösségi munkából.

A RNK IRÓSZÖVEGÉNEK kolozsvári fiókja szeptember hó 15-én, pénteken délután 6 órakor taggyűlést tart, Jókai-utca 2. sz. alatti helyiségében. A gyűlés napirendje beszámoló a nyáron végzett munkáról. Minden tag feltétlenül jelenjék meg.

Időjárás:

Észak-Európa fölött tovább tart a magas légnyomás és a velejáró csendes, száraz időjárás uralma. Az Atlanti Óceánon heves viharciklonok vonulnak Izlandon át északra és egyik hullámuk tegnap már benyomult Franciaországba, kisebb csöket okozva. Közép-Európa nagyrészen és Erdélyben is helyi jellegű záporcsök alakulnak ki. Kolozsváron kedden délelőtt 20 fok, este 9-kor 10 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 768 mm., emelkedő irányzatú.

VARIÁTO IDŐJÁRÁS CSÜTÖRTÖK DELIG: Mérsékelt északkeleti-keleti szél, napközben változó felhőzet, kisebb helyi jellegű záporcsök, főleg a keleti megyékben. A hőmérséklet alig változik, erős éjszakai lehűlés.

SULYOS FEGYHÁZRA ÍTEL-TÉK a sikkasztó tordai pénztáros és vádlottársát. A tordai törvényszék most tárgyalta Tataru Adrian, a tordai városi pénztáros sikkasztási bűnperét, aki közel másfél millió lejt sikkasztott el a közpénzből. A sikkasztó pénztárnok egymillió lejt adott kölcsön kamatra Kötő József tordai lakosnak. A törvényszék büntető tanácsa Tataru Adriant sikkasztásért 7 évi fegyházra, Kötő József vádlottársát pedig sikkasztásra való felbujtás büntetésért 6 évi fegyházra ítélte és elrendelte a vádlottak vagyonának elkobzását.

AZ OKTÓBER, MÁSODIKAN MEGTARTANDÓ nemzetközi békenap alkalmából a bányász-szakosztályok nemzetközi szövetsége felhívást intézett a bányász-szakosztályokhoz. A felhívás a békéért folytatott harcban való szilárd helytállásra szólítja fel a világot minden bányászatra.

KÖNYVTAR, MOZI ÉS ORVOSI RENDELŐ a motoroshajón. A Szovjetunió egyes vidékein a nagy folyók mentén dolgozó kikötő- és bányamunkások művelődési fejlődésére vándor-népművelési intézményt szerveztek. A „Pionver” nevű motoros hajón olvasótermet, filmszínházat és orvosi rendelőt létesítettek az Amu Daria folyó vízjáró részén. Az új intézmény bekapcsolja a Szovjetunió kulturájába a városból néha sok száz kilométerre áll munkásokat is.

A LEGNAGYOBB BÉRHAZ UJJÁEPÍTÉSI munkálatait Szatmáron befejezik november 7-ig. A „Fehér Ház”-ban ilyen dolgozó családok helyeznek majd el ezerszáz, korszerűen felszerelt lakásokba.

ÖTEZER HEKTÁR ERDŐTERÜLET pusztult el eddig a gascognai erdőtüzeben, amelyért a francia kormányt terheli a felelősség. A tűzvész azzal fenyeget, hogy a szomszédos helységeket is felperzseli.

KÖZKEGYELEM BULGÁRIÁBAN. A bolgár igazságügyminisztérium hétfőn 1948 elítélte a bolgár felszabadulási emlékdínnal alkalmából kegyelemben részesített. A hivatalos közlemény szerint az amnesztia szeptember 9-én lépett életbe.

A kolozsvári ideiglenes bizottság közleménye a katonai jelentkezésről

A Kolozsvári Hadkiegészítő folyó év szeptember 6-án kelt 32.452. számú rendelkezéseinek értelmében, a Kolozsvár Városi Néptanács Ideiglenes Bizottsága, az 1931 és 1932 évben született ifjak tudomására hozza a következőket:

Összeírásra jelentkező kötelesek:

1. Azon ifjak, akik 1931 (1953-as korosztály) és 1932 évben (1954-es korosztály) születtek, vagyis akik 1950 december 31-ig, 18-ik életévüket és azok, akik 1951 december 31-ig, 19-ik életévüket töltik be.

2. Azok, akik a sorozási lajstromokból vagy az előző évek sorozási összeírásából kimaradtak és a sorozási lajstromok összeállításakor nem töltötték be 50-ik életévüket.

3. Azok, akik a múlt év folyamán honosítás által román állampolgárokka váltak és a sorozási lajstromok összeállításáig nem töltötték be 50-ik életévüket.

4. Az összeírásra jelentkező ifjak, a következő okmányokat kötelesek bemutatni:

a) nyilatkozatot, amelyet az ifjak, szülők, rokonok és meghatalmazottak kötelesek kitölteni. Nyilatkozat-nyomatványokat a megfelelő kerületi milícia-hivatalokban lehet beszerezni;

b) születési anyakönyvi kivonat;

c) igazoló iratot az igazságügyminisztériumtól azok részére, akik honosítás útján nyertek állampolgárságot;

d) azok, akik külföldön születtek, születési okmányukat fordításban és hitelesítve mutatják be.

5. Az összeírást a megfelelő kerületi milícia-hivatalban végzik, 1949 szeptember hó 12-től, 1949 szeptember hó 24-ig bezárólag.

6. Azokat, akik a megjelölt helyen és a kitűzött időpontban nem jelentkeznek, a sorozási törvények szerint büntetik.

Hogy lehet kiváltani az új élelmiszerjegyeket?

KOLOZSVÁR. — A városi ideiglenes bizottság mellett működő kereskedelmi ügyosztály szeptember 14-én megkezdte a következő évnegyedre (október-december) szóló élelmiszerjegyek kiosztását.

Az új élelmiszerjegyek kiosztása a következő helyeken történik:

1. Szabadság-tér 28 szám alatt (volt Hintz gyógyszer-tár) az I. és II. kerületeknek.

2. December 30-utca és Mátyás király-utca sarok (volt Gróf-féle üzlet), a hadirokkantak (IOVR), nyugdíjasok és háztartási alkalmazottak részére.

3. December 30-utca 2 szám alatt (volt Szentháromság gyógyszer-tár), III. és IV. kerületek részére.

4. Szabadság-tér 13 szám alatt (volt Polyfoto) az V. és VI. kerület részére.

Az új élelmiszerjegyek kiosztása munkanapokon reggel 8—13 óráig és délután 17—19 óráig történik. A kereskedelmi ügyosztálynál csak reggel 8—13 óra között lehet jelentkezni az új élelmiszerjegyekért. A dol-

gozók élelmiszerjegyeit az üzletek, intézmények és vállalatok megbízottai vehetik át.

Azoknak a nyugdíjasoknak, akik nyugdíjkiadvánnyal vagy nyugdíjmegállapító végzéssel még nem rendelkeznek, csekk-szelvényvel kell jelentkezniük az élelmiszerjegyek átvételénél.

A régi élelmiszerjegyekkel legkésőbb október 15-ig kell elszámolni a kereskedelmi ügyosztálynál.

Az élelmiszerjegyek kiosztása október 1-ig bezárólag tart. Az élelmiszerjegyek igénylésére szóló nyilatkozatot a dolgozó sajátkezelés aláírja és a vállalatnak láttatnia kell.

Azok a személyek, akiknek mezőgazdasági ingatlanra meghaladt a sík területen az egy hektár, hegyvidéken pedig a két hektárt, csak cukorjegyre jogosultak.

Az élelmiszerjegyek kiosztása az ország valamennyi fizetéses alkalmazottja és családtagjaik számára annál a vállalatnál vagy intézménynél történik, amelyenél az illető alkalmazva van. Abban az esetben, ha az

alkalmazott családjával együtt más megyében vagy városban lakik, mint a vállalat székhelye, élelmiszerjegyeit az illető vállalatnál vagy intézménynél kapja meg saját és családtagjai részére.

Egyetemi és főiskolai hallgatók, középfokú és műszaki vagy szakmai iskolák növendékei részére az élelmiszerjegyeket kizárólag az illetékes Kar vagy iskolák adják ki.

Tüdőbajban szenvedő fizetéses alkalmazottak vagy családtagjaik a kórházból való távozásuktól számított hat hónapon keresztül B-jelzésű élelmiszerjegyre jogosultak. A terhes nők, akik egyben fizetéses alkalmazottak terheségben levő feleségei az ötödik hónaptól a szülésig a törvényesen járó élelmiszerjegyen kívül külön egy D2-jelzésű élelmiszerjegyet kaphatnak. Ezen élelmiszerjegyek kibocsátásához szükséges a vállalat vagy intézmény orvosa által kiállított igazolvány terheség idejének igazolására.

VILÁGOSSÁG SPORT

Nagy lelkesedéssel készülnek sportolóink a „Scânteia-Nap”-ra

A „Scânteia” legális megjelenésének ötödik évfordulója alkalmából nemcsak Kolozsváron, hanem országwide nagy sportünnepségeket rendeznek. Igen nagy érdeklődés előzi meg a bukaresti Dinamo motorke-rek-páros szakosztályának versenyét, amelyet a „Scânteia Nap” alkalmából rendez Bukarest és Nagyvárad között szeptember 15, 16, 17, 18, 19 és 20-án. A hét versenyszakaszából álló 1263 kilométeres távra az ország legjobb motorosai neveztek be. Szeptember 15-én a Bukarest—Brassó 172 km., szeptember 16-án a Brassó—Gyulafehérvár 216 km., szeptember 17-én a Torda—Nagyvárad 178 km., szeptember 19-én a Nagyvárad—Szeben 320 km., szeptember 20-án pedig a Szeben—Brassó—Bukarest 312 kilométeres távot futják le a versenyzők.

A kolozsvári és a nagyváradi Testnevelési és Sportbizottság együttes rendezésében a „Scânteia Nap” alkalmából nagy kerékpáros körversenyt rendeznek 367 kilométeres távon Nagyvárad—Zilah—Kolozsvár és Nagyvárad között. Szeptember 23-án a Nagyvárad—Zilah 131 kilométer, szeptember 24-én a Zilah—Kolozsvár 85 km., szeptember 25-én pedig a Kolozsvár—Nagyvárad 151 kilométeres távot futják le a versenyzők. Eddig Kolozsvár, Nagy-

vár, Arad, Temesvár, 40 legjobb versenyzője jelentette be a „Scânteia Nap” alkalmából megrendezett kerékpáros körversenyen való részvételét.

Tekézőink is nagy lelkesedéssel készülnek a „Scânteia Nap” megünneplésére. A kolozsvári Tekéző Kerület lapunk útján is felhívja az összes sportgyesületeket, hogy ezen ünnepnap alkalmából szeptember 25-én reggel 9 órai kezdettel a CFR Horea-ut 1. szám alatti pályáján villámturnát rendez, amelyen egy-egyület több hatos csapattal is részt vehet. A benevezési díj 100 lej csapatonként.

NAGY MEZŐNY A VASAS HÁZI TORNAVERSENYÉN

KOLOZSVÁR. — A Vasas tornaszakosztálya vasárnap rendezte meg házi versenyét, melynek eredményei a következők:

I. osztályú női összetett: 1. Szabó Ilonka 109.20 p. 2. Blonyossy Mária 106.20 p. 3. Katona Ibolya 101.30 p. 4. Szabó Dénes-nő 100.50 p. 5. Hegedűs Erzsébet 96.60.

II. osztályú női összetett: 1. Nagy Mária. 2. Bertó Jusztiána. 3. Tóbiás Zsuzsa. 4. Nosztrai Piroska. 5. Rácz Teréz.

I. osztályú férfi összetett: 1. Csipkés László 144.90 p. 2. Csopai Sándor 144.40 p. 3. Székely István 137.40 p. 4. Imola István 126.50 p. 5. Szép Dezső 125.20.

II. osztályú férfi egyes: 1.

Benevezni lehet szeptember 23-án este 7 óráig a tekekerületnél.

Kolozsvár labdarugói a „Scânteia Nap”-ra kettős labdarugó-mérkőzést terveznek, amelyen az arali ITA, az aranyosgyéresi Sodronyipar, a kolozsvári CFR és a KESE csapatai vesznek részt. A vasárnapra kisorsolt KESE—ITA és CFR—Sodronyipar mérkőzést szombat délután játsszák le, míg a „Scânteia Nap” alkalmából délután 2 órakor a KESE a Sodronyipar csapatával, a CFR pedig az ITA ellen játszik barátságos mérkőzést a Gheorghiu-Dej sporttelepen.

Cighirean Béla. 2. Nagy Sándor. 3. Bakos Albert. 4. Kiss-Károly. 5. Moldován Anton.

A KERÜLETI LABDARUGÓBAJNOKSÁG MAI ÉS HOLNAPI MŰSORA

KOLOZSVÁR. — A kerületi labdarugó-bajnokságok második fordulóját ma délután tartják meg a következő műsor szerint:

Az élelosportban: Irisz—Dinamo a Victor Babes stadionban fél 5 órakor. KKASE—Textila a városi kispályán fél 5 órakor.

Csüförtökön délután 5 órakor az „A” csoportban: Vegyes-szakosztály—Szamosfalva a Dormata-pályán, Dormata II—Dohánygyár az egyetemi stadionban, Victoria—Élelmiszer a városi kispályán.

A dolgozó földművesek az őszi munkákra készülnek

ZILAH. — (Kiküldött munkatársunktól). — A megyei ideiglenes bizottság elnöke?

— A terepen van.
— Az alelnök?
— A terepen van.
— A titkár?
— A terepen van, — kapjuk meg kérdéseinkre a szilágymegyei ideiglenes bizottság székében a feleletet.

Amint végighaladunk az irdai folyosókon magunk is azt tapasztaljuk, hogy a megyei ideiglenes bizottság vezetői és felelősei nem az írászat mellől irányítják a megye ügyes-bajos dolgait, hanem tevékenyen résztvesznek a gyakorlati élet minden ágában és a falvak problémáit nem hosszadalmas aktázásokkal, hanem a helyszínen közvetlenül igyekeznek a lehetőségekhez mérten megoldani.

A mezőgazdasági osztály felelősét, Petrisor Gheorghet is csak véletlenül találjuk meg irodájában.

— A csépléssel már a vége felé járunk. A négy lapályos kerületben, a nagykarolyi, az érendrédi, érmihályfalvai és tasnádi járásokban már be is fejeződött. A nagykarolyi járásban elég jól eresztett a kasz. Negyven vagonnal túlhaladták a beszolgáltatásban előírt mennyiséget.

— Általában — említi meg a mezőgazdasági osztályfelelős — érdekes, hogy amíg a dolgozó szegényparasztoknak és a középparasztoknak hektáronként 1500 kilós, addig a nagygazdáknak hektáronként úgy 700 kiló körül mozog a termése. Ez nem véletlen. A falusi dolgozók jobban, nagyobb gondal, fokozott lelkiismerettel művelték meg földjeiket.

— Domhidán például — emel ki egy községet a megye területéről — különösen jó termés volt. Átlagban húsz mázsát kaptunk hektáronként, de egyes földek a huszonnyolc mázsát is kiadták az itteni határban.

JÓ GAZDALKODÁS JÓ EREDMÉNYEI

A beszélgetés során megtudjuk, hogy a lapályos járások jobb terméséhez lényegesen hozzájárult ezeknek a vidékeknek a magasabb mezőgazdasági kultúrája is. Így például Érmihályfalva az elsők között végezte el a tarlóhántást.

— Igen jó burgonyatermés ígérkezik — tér át a mezőgazdasági osztály felelőse tájékoztatójában a burgonyatermesésre, — sok helyen 18 ezer kilós termés is lesz hektáronként, de átlagban jó 12 ezer kilós a burgonyatermésünk hektáronként. Egyes falvak már arra vállalkoztak, hogy a jövőre növelik a burgonyával bevetett területeiket.

— Hasonlóan igen jó a kendertermésünk és a falvak lakói közül azok, akik a tavasszal vónakodtak az előírt kenderterületet bevetni, most már boldogok, hogy ilyen nagy területen termesztették kenderüket. Termésükkel nagyon jó áron és előnyösen tudják értékesíteni. A kenderterületek növelésének hasznosságáról, a gyakorlatot győzte meg a falvak dolgozóit.

A szilágymegyei ideiglenes bizottság mezőgazdasági osztálya a lehetségeshez képest gondoskodott arról, hogy a megye gyümölcs termése ne menjen kárba és a gyümölcsöt lekvarnak, konzervnek dolgozzák fel. Azt a mennyiséget, amit már nem lehet erre a célra feldolgozni egyszerű, a gyakorlatban jól bevált rögzített aszalókban konzervál-

ják. Az aszalók építésére megtanították a falvak dolgozóit és már sok helyen jó eredménnyel használják ezeket az aszalókat, ami nem egyéb mint egy hosszabb árok, amit vesszőfonással fednek le. Erre teregetik ki a gyümölcsöt és az árok végén tüzet gyújtanak. Az árkon végigvonuló meleg füst aszalja a gyümölcsöt.

MEGKEZDŐDTEK AZ ŐSZI MUNKÁK

— Az őszi vetési munkára a megye területén már nagyban folyik az előkészület. A falvakon csávazzák a vetőmagvakat. Az érmihályfalvai állami gazdaság 900 hektárt már be is vetett rozsfelelvel. Általában, a falvak dolgozói megértették a mezőgazdasági munka tervszerűsítésének fontosságát és bizonyos mértékben már megismerték ennek az irányított munkának az előnyeit. Ezt a megértést bizonyítja a cséplés és a beszolgáltatás zökkenő-

mentes lefolyása. Komoly, említésre méltó akció ennek a munkának hátráltatására nem történt. Ebben nagy szerepe van annak a felvilágosító és a falvak dolgozóit állandó őberségre nevelő munkának, amit a Román Munkáspárt irányításával a falusi tömegszervezetek, a Magyar Népi Szövetség és az Ekésfront kifejtettek. Nyugodtan ki lehet emelni, hogy a falusi tömegszervezetek jó munkát végez-

LEKÜZDIK A NEHÉZSÉGEKET

A sok elért eredmény mellett nem lehet elhallgatni a nehézségeket sem. Mert voltak hiányosságok is. Így többek között egyes falvakban a beszolgáltatásnál nem érvényesült kellőképpen a rendelkezések osztályharcos szelleme. Ezek kiküszöbölésére a mezőgazdasági osztály még utólag is felülvizsgálja a beszolgáltatási eredmé-

Megkezdődött az őszi vetés a Szovjetunióban

A Szovjetunióban megkezdődött az őszi vetési csata. Szeptember 1-ig már 2 millió hektárral többet vetettek be, mint tavaly ilyenkor. A vetést mindenütt válogatott maggal végzik. Egy-millió hektárnyi területen a vetéssel egyidejűleg műtrágyázást is végeztek.

Számos kolhozban növelték az őszi buza és rozs vetésterületét. A kujbisevi, csikálói és szverdlovszki körzetekben a vetési tervet máris jóval túlhaladták.

A Szovjetunióban az őszi buza a legfontosabb gabonatermelési ág. A szovjetrendszer ideje alatt a buza termesztést kiterjesztették olyan területekre is, ahol nincs dűsfekete föld, holott eddig úgy vélték, hogy a buza termelés meghonosítása a messzi északon lehetetlenség. Ebben az évben már az Altáj vidékén, Omszkban és Novoszibirszkben is vetettek őszi búzát.

A vetéseket most már mindenütt, majdnem kivétel nélkül Lisenko akadémikus rendszere szerint készítik elő és végzik el.

A falusi dolgozók szakadatlanul emelik a szocialista mezőgazdaság színvonalát. A kolhozok nagy sikerrel vezették be a váltógazdálkodást. A Szovjet-Örményország 1040 kolhoza közül 1002 már váltógazdálkodás rendszerrel dolgozik. 223 kolhoz pedig nagy tökélyre fejlesztette azt. Minden előfeltételt megteremtettek ahhoz, hogy 2—3 év leforgása alatt a váltógazdálkodást a köztársaság valamennyi kolhozába bevezessék.

A gabonabegyűjtés idejében a traktor- és gépállomások gépészei keményen dolgoztak. Kamen Marmanian, az ahurianszki gép- és traktorállomás kombajnvezetője a tervben megállapított 10 hektár helyett átlag 20 hektárnyi búzát aratott le naponta. Porosian Alexander kombajnvezető, a falusi tanács képviselője, aki a garibdjani gép- és traktorállomáson dolgozik, 22 nap alatt 400 hektárnyi búzát aratott le gépével, s így 50 százalékkal haladta túl a normát. (Agerpres.)

Ahol a paradicsom- és gyümölcskonzervek készülnek

Az érmihályfalvai konzervgyár 35 százalékkal túlszárnyalta a Tervet

ÉRMIHÁLYFALVA. — (Tudósítónktól.) Vidám női kacagás halszik a villanymotor felől. Haton sorakoznak fel a paradicsomosó gép mellett. Gyorsan válogatják a futószalagra öntött piros paradicsomot. Kira Mária, Kiss Rózsika, Juhász Julianna, Takács Rozália, Leznovovszki Margit és Bota Irén, az „Arovit” konzervgyár munkásnői.

A futószalag a paradicsomot a mosógépbe viszi, ahonnan felvonó továbbítja a darálógéphez. Piros csíkokat húz a felvonóra rakódott paradicsom a néző szemre elő. Itt a gép ledarálja és külön választja a magtól és a héjától. A paradicsom leve két gyűjtőtartályba csurog onnan szivattyúzzák a sűrítő üstökbe.

Három sűrítő üst működik. Az üstök mellett Horváth Lajos, Lukács Gyula és Nagy Eszti I. dolgoznak. Állandóan figyelik a paradicsom fővését. A munkaruhába öltözött Nagy Eszti I. él munkásnő felágaskodva figyel a kímélő üvegrészen át a paradicsom rottyogását.

Tompa zörgés üti meg a fülünket. Négykerékű tolókocsin hordókat huznak az üstök alá. A megfőtt paradicsomot szállítják benne a töltőgéphez. Gyorsan töltik meg a már előkészített öt kilogramos bádorgépeket. A megfőtt dobozokat lemérik és adják tovább a fedőzáró géphez. Itt Vajda Imre élmunkás másodpercek alatt fogja rá a fedőlapokat a dobozokra. A gép, amellyel dolgozik, vadonatúj. Most van próba alatt és még akadnak némi igazítások a gépen, ami akadályozza a munka haladását. Vajda Imre türelmesen vizsgálja meg a gépet, alapos munkát végez, hogy a selejt minél kevesebb legyen.

A lezárt dobozokat forróvízbe helyezik és főzik, gőzölik. Orosz János ellenőrzi, hogy pontosan 30 percig legyen a lezárt doboz a forró vízben.

Hosszu asztal mellett munkásnők almát vagdalnak. Hordókba rakják és konzerválják. Az őszi folyamán gyümölcsöt készítenek belőle. Biró Terézia megrázza az előtte álló hordót, hogy az alma

nyeket és ahol nyilvánvaló tévedések fordultak elő, ott igyekeznek ezeket utólag helyrehozni.

Erélyes rendelkezésekkel megszüntették azt az általános jelenséget is, hogy a kendertermelő falvak a határban lévő folyókban áztassák a kendert, mert ezzel a folyók halállományát pusztítják ki.

A sertés betegségekről szóló népszerű ismeretű füzet fekszik az asztalon.

— Nagyon jók ezek a füzetek — veszi kezébe és beelapoz, — csak az a baj, hogy kevés magyarnyelvű érkezik belőle. Mi már több ízben felterjesztést csináltunk, hogy a magyar falvak részére a magyarnyelvű kiadásból küldjenek számunkra. Csak így tudjuk elérni azt a célt, amit akarunk, hogy a falusi dolgozók ismereteit gyarapítva, egyre magasabb színvonalra emeljük mezőgazdaságunkat és állattenyésztésünket. (t. — k. —)

Maroscsucson befejezték a cséplést

MAROSCSUCS. — (Levelezőnk írja). — Maroscsucson befejeztük a cséplést és örömmel fejeztük ki, hogy az ünnepélyes fejertük ki, amelyet az ifjúság rendezett. Szakács Sándor ifjú és Kónya László vezetésével szép kulturműsört állítottak össze. A kulturműsor az osztályharc lényegét, a kollektív munka hasznát és a kultúrotthon jelentőségét fejezte ki. A szomszédos községekből is eljöttek sokan és a műsor után testvéries hangulatban vígadt a román és magyar ifjúság.

Bocsárdi Árpád

Önkéntes munka Várfalván

VÁRFALVA. — (Levelezőnk-től). — Torda-Aranyos megye dolgozó földművesei erőteljes munkát fejtenek ki az Állami Terv túlhaladására. Ebben a munkában Várfalva község szegény- és középparasztszjai is résztvesznek. A tavasz folyamán korszerű apaállatistálló építését vették tervbe. A kormány jelentős hozzájárulásával nagy kedvvel fogtak hozzá a földművesek az építéshez. Ma már szinte befejezés előtt állunk, bár a legnagyobb munkaidőben kezdődött az építkezés.

A dolgozó földművesek önkéntes munkával segítik az építkezést. A középparasztszok, akiknek igavonó állatuk van, 6—8 napi önkéntes munkát végeznek, a szegényparasztszok és az állattal nem rendelkező középparasztszok 8—10 munkanapot teljesítenek. Követ fejtenek, porondot és cserepet hordanak. Az eddig elvégzett önkéntes munka 4.800 napot tesz ki, átlag 10 órai munkaidővel.

Várfalva szegény- és középparasztszjai megértették, hogy mit jelent az összefogás és hogyan lehet együttes erővel hozzájárulni az ország és saját jobb jövőnk felépítéséhez.

Becze Lajos

összebb kerüljön és kérdés nélkül kezdje:

— Minden vágyam a tanulás volt. Mindössze két osztályt jartam, mert a háború következtében félbe kellett szakítanom a tanulást. Most azonban lehetőség nyílt a tanulásra. Nagyon szeretnék iskolába kerülni. Az üzemi bizottság előjegyztet és káderiskolába küld. Az üzemi udvarán szekerek zörgése hallik. Falusi dolgozók érkeztek hozzák a megérett piros paradicsomot a gyárnak. A gyár még kora tavasszon szerződést kötött a termelőikkel a paradicsom termesztésére. Vetőmagot, kölcsönt és utmutatást adott a falusi dolgozóknak. Ecsédbbe elegyedünk Kovács Lajos körvélyesi földműves-sel.

— Már két éve termelék és szállítok paradicsomot a gyárnak — mondja Kovács Lajos. — Így tudom azt, hogy ami terem, azt értékesíteni is tudom. A termény nincs kitéve a piac izzóságok prédájának.

A dolgozó földművesek megértették, mit jelent a szerződés útján való termelés.

Az üzemi szocialista munkaversenyt folytat a „Gritilla”, „Florea”, „Tulcea”, „Gidjenci” és „Fructul Romanesc” konzervgyárakkal. A verseny november 1-én zárul.

Az eddigiek folyamán 35 százalékkal haladták meg az előirányzatot a borsószárításban. Tizenkilenc dolgozó részesült jutalomban.

A gyár vízhiánnyal küzd. Az üzemi területen lévő kút nem tudja kellő vízmennyiséggel ellátni. Ezért, a már használt vizet nem hagyják kárba veszni, hanem a viztoronyba gyűjtik össze. A viztoronyból apró cseppekben hull alá és amire leér a vizgyűjtő betonmedencébe, már ismét hideg lesz. Innen a motor újból felszívja. Így a víz nem megy kárba, hanem állandó körforgást végez.

Ez a vízcsappék összegyűjtésében is megnyilvánuló takarékosság jelképe annak a mindenre kiterjedő gondoskodásnak, a munka és munkahely iránti új magatartásnak, amivel Népköztársaságunk dolgozó szocializmust épít.

BALOG FERENC

